

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa J.Z.

przeciwko L. Urzędowi Wojewódzkiemu w L.

o odprawę emerytalną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 maja 2010 r.,

na skutek skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. z dnia 28 września 2009 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 28 września 2009 r. Sąd Okręgowy w L. zmienił pkt I i II wyroku z dnia 8 maja 2009 r. Sądu Rejonowego w L. i oddalił powództwo Jana Zająca przeciwko L. Urzędowi Wojewódzkiemu w L. o odprawę emerytalną w kwocie 7.326 zł.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu drugiej instancji wnioskodawca zaskarżył go w całości i zarzucił: 1) naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a to art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, polegającą na nietrafnym przyjęciu, że powodowi nie przysługuje odprawa emerytalna po przejściu na emeryturę bezpośrednio po następujących po sobie bez przerwy okresach pobierania

świadczenia na podstawie art. 13¹ tej ustawy i świadczenia przedemerytalnego, w sytuacji gdy odprawa taka powodowi przysługuje, co znajduje potwierdzenie w tezie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2004 r., III PK 53/04; 2) obrazę § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 1997 r. w sprawie zasad wcześniejszego przechodzenia na emeryturę pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, polegającą na tym, że Sąd Okręgowy nie rozważył i nie uwzględnił przy ferowaniu zaskarżonego wyroku, iż pozwany pracodawca z powodu zaniedbania nie skierował powoda na wcześniejszą emeryturę, natomiast powód już w tym czasie nabył prawo do wcześniejszej emerytury bez względu na wiek, ponieważ do dnia rozwiązania stosunku pracy osiągnął okres zatrudnienia w wymiarze 43 lat i 3 miesięcy, zwłaszcza, że pracodawca posiadał pełną wiedzę, iż stanowisko, na jakim zatrudniony był powód zostało przez niego zlikwidowane w dniu 15 stycznia 1999 r.; 3) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 *in fine* k.p.c., poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na tym, że Sąd Okręgowy wyprowadził błędne wnioski z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2006 r., dokonującego analizy prawnej uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 2 grudnia 2004 r. w sprawie odprawy emerytalnej, pomijając, iż powód nabył uprawnienia emerytalne przed rozwiązaniem umowy o pracę, a do realizacji tych uprawnień nie doszło na skutek zaniedbań ze strony pozwanej, co w konsekwencji spowodowało oddalenie powództwa.

Wskazując na powyższe podstawy skargi skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Oceniając dopuszczalność skargi Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa w sześciu punktach wymagania, jakim powinna odpowiadać skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Sąd to:

oznaczenie orzeczenia (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienia (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wnioski o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem (pkt 6).

Oceniana pod kątem dopuszczalności skarga nie zawiera elementów wymienionego w pkt 4, 5 i 6 § 1 art. 424⁵ k.p.c., to jest uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, wykazania, że wzruszenie orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosku o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Odnośnie do tego ostatniego wymagania wystarczy wskazać, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie zastępuje skargi kasacyjnej i nie może prowadzić do wzruszenia tego orzeczenia, ale jej funkcją jest zainicjowanie postępowania mającego doprowadzić do stwierdzenia jednej z przesłanek odpowiedzialności państwa za działalność judykacyjną (art. 417¹ § 2 k.c.). Dlatego właściwy dla skargi kasacyjnej wniosek o uchylenie zaskarżonego orzeczenia (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.) nie może zastępować i nie zastępuje wniosku o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem (art. 424⁵ § 1 pkt 6 k.p.c.).

Wymaganie uprawdopodobnienia szkody (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.) ma dwa aspekty: formalny i merytoryczny, które zostały przedstawione i omówione w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05 (OSNC 2006 nr 1, poz. 16). Aspekt merytoryczny łączy się wyraźnie z treścią art. 417¹ § 2 k.c., będącego przyczyną unormowania procesowego. Przepisy dotyczące skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ - 424¹² k.p.c.) umożliwiają poszkodowanemu uzyskanie naprawienia szkody wyrządzonej wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem, natomiast nie otwierają drogi do realizacji innych zamierzeń, np. uzyskania samego stwierdzenia, że wydane orzeczenie jest niezgodne z prawem. Z tego względu przystąpienie przez Sąd Najwyższy do badania zgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymaga uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy. Uprawdopodobnienie szkody (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.)

polega na przedstawieniu wyodrębnionego wywodu skarżącego powołującego się na to, że szkoda już została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 141). Tymczasem skarżący nawet nie powołuje się na okoliczność wyrządzenia mu szkody zaskarżonym wyrokiem.

Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że jego wzruszenie w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.) polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2001 r., III CNP 23/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 140). Należy bowiem mieć na uwadze, że skarga jest co do zasady niedopuszczalna, jeżeli w sprawie strona miała możliwość zaskarżenia orzeczenia apelacją, skargą kasacyjną, skargą o wznowienie postępowania lub mogła skorzystać z innego środka, np. wniosku o przywrócenie terminu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 2/06, OSNC 2006 nr 6, poz. 112). Skarżący, nie tylko że w żaden sposób nie wykazuje niemożności wzruszenia zaskarżonego orzeczenia w drodze przysługujących mu środków prawnych poprzez przeprowadzenie prawniczej analizy stosownych przepisów, ale w ogóle nie powołuje się na tę okoliczność.

Z powyższych względów skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlegała odrzuceniu, o czym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.